

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 13ης Σεπτεμβρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Εφαρμογή των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης – Διακινούμενοι εργαζόμενοι – Καθορισμός της εφαρμοστέας νομοθεσίας – Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 – Άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i – Πρόσωπο που ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών – Μισθωτός απασχολούμενος σε κράτος μέλος ο οποίος ασκεί μισθωτή δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος κατά τη διάρκεια τρίμηνης άδειας άνευ αποδοχών»

Στην υπόθεση C-569/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) με απόφαση της 30ής Οκτωβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Νοεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

X

κατά

Staatssecretaris van Financiën,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, M. Βηλαρά, J. Malenovský, M. Safjan και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 14ης Δεκεμβρίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Bulterman και M. Noort,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. van Beek και D. Martin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαρτίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 592/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008 (ΕΕ 2008, L 177, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1408/71).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του X και του Staatssecretaris van Financiën (Υφυπουργού Οικονομικών, Κάτω Χώρες) με αντικείμενο πράξη προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 1408/71:

«Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:

α) ως “μισθωτός” και “μη μισθωτός” νοείται, αντίστοιχα, κάθε πρόσωπο:

- i) το οποίο είναι ασφαλισμένο δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής [συνεχούς] ασφάλισης κατά ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που καλύπτονται από τους κλάδους συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζεται στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς ή από ειδικό σύστημα για τους δημοσίους υπαλλήλους,

[...]».

- 4 Το άρθρο 13 του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 14γ και 14στ, τα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών κανονισμός υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνου κράτους μέλους. Η νομοθεσία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 14 έως 17:

α) το πρόσωπο που ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους αυτού, ακόμη και αν κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή αν η επιχείρηση ή ο εργοδότης που το απασχολεί έχει την έδρα της ή την κατοικία του στο έδαφος άλλου κράτους μέλους:

[...]».

5 Το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Ο κανόνας του άρθρου 13, παράγραφος 2, στοιχείο α', ισχύει, με την επιφύλαξη των ακόλουθων εξαιρέσεων και ειδικών περιπτώσεων:

[...]

2) Το πρόσωπο που ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών υπόκειται στη νομοθεσία η οποία προσδιορίζεται ως εξής:

[...]

β) το πρόσωπο, πλην του αναφερομένου στο στοιχείο α', υπόκειται:

i) στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί, αν ασκεί μέρος της δραστηριότητάς του στο έδαφος αυτό ή αν απασχολείται για λογαριασμό περισσότερων επιχειρήσεων ή περισσότερων εργοδοτών που έχουν την έδρα ή κατοικία τους στο έδαφος διαφόρων κρατών μελών·

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

6 Από την 1η Μαρτίου 2006, ο X, Ολλανδός υπήκοος, κατοικεί και εργάζεται στις Κάτω Χώρες στην υπηρεσία εργοδότη εγκατεστημένου στο ίδιο αυτό κράτος μέλος.

7 Ο X συμφώνησε με τον εργοδότη του ότι θα λάμβανε τρίμηνη άδεια άνευ αποδοχών από τον Δεκέμβριο του 2008 έως τον Φεβρουάριο του 2009. Με έγγραφο της 12ης Νοεμβρίου 2008, ο εργοδότης καθόρισε τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα είχαν εφαρμογή στη μεταξύ τους σχέση εργασίας κατά τη διάρκεια της ανωτέρω άδειας. Διευκρίνισε μεταξύ άλλων ότι η σύμβαση εργασίας θα παρέμενε σε ισχύ και ότι ο X θα επέστρεφε στα κανονικά του καθήκοντα την 1η Μαρτίου 2009.

8 Από τον Δεκέμβριο του 2008 έως τον Φεβρουάριο του 2009 ο X διέμεινε στην Αυστρία και παρείχε μισθωτή εργασία ως δάσκαλος σκι σε εργοδότη εγκατεστημένο στο κράτος μέλος αυτό.

9 Κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών, ο X δεν έλαβε άδεια άνευ αποδοχών. Εντούτοις, όπως προκύπτει από πληροφορίες που συνέλεξαν οι ολλανδικές φορολογικές αρχές από τις αυστριακές αρχές, για το οικονομικό έτος 2010, ο ενδιαφερόμενος περιελήφθη δύο φορές στα μητρώα κοινωνικής ασφάλισης της Αυστρίας ως εργαζόμενος. Το ίδιο ισχύει για τα οικονομικά έτη 2011 έως και 2013, για τα οποία ο X εγγράφηκε στα εν λόγω μητρώα μία φορά ανά έτος για περίοδο σχεδόν μιας ή δύο εβδομάδων.

10 Η διαφορά μεταξύ του X και του Υφυπουργού Οικονομικών αφορά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για το οικονομικό έτος 2009. Η διαφορά άπτεται ειδικότερα του ζητήματος αν τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2009 ο X ήταν υποχρεωτικά ασφαλισμένος βάσει του ολλανδικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και ως εκ τούτου όφειλε να καταβάλει εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στο σύστημα αυτό.

11 Το Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (εφετείο Arnhem-Leeuwarden, Κάτω Χώρες), αποφαινόμενο επί της έφεσης κατά της απόφασης του Rechtbank Gelderland (περιφερειακού δικαστηρίου Gelderland, Κάτω Χώρες), έκρινε ότι η σχέση εργασίας μεταξύ του X και του Ολλανδού εργοδότη εξακολούθησε να ισχύει κατά τη διάρκεια της άδειας άνευ αποδοχών και ότι η ολλανδική νομοθεσία είχε επίσης εφαρμογή κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου 2009.

- 12 Κατόπιν αυτού, ο X άσκησε αναίρεση κατά της εν λόγω δικαστικής απόφασης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 13 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Πρέπει ο τίτλος II του κανονισμού 1408/71 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ένας κατοικών στις Κάτω Χώρες εργαζόμενος, ο οποίος ασκεί κανονικά τις δραστηριότητές του στις Κάτω Χώρες και λαμβάνει άδεια άνευ αποδοχών για διάστημα τριών μηνών, θεωρείται ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής συνεχίζει να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στις Κάτω Χώρες (επίσης) αν (i) η σχέση εργασίας του διατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής και (ii) για την εφαρμογή του ολλανδικού νόμου *Werkloosheidswet* (νόμου περί ανεργίας) η περίοδος αυτή θεωρείται ως περίοδος κατά την οποία ασκείται μισθωτή δραστηριότητα;
- 2) α) Ποια είναι η εφαρμοστέα νομοθεσία βάσει του κανονισμού 1408/71 όταν ο εργαζόμενος αυτός κατά τη διάρκεια της άδειας άνευ αποδοχών ασκεί μισθωτή δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος;
- β) Έχει εν προκειμένω σημασία το γεγονός ότι ο συγκεκριμένος εργαζόμενος άσκησε για διάστημα περίπου μιας έως δύο εβδομάδων μισθωτή δραστηριότητα σε αυτό το άλλο κράτος μέλος δύο φορές κατά το επόμενο έτος και μία φορά ετησίως κατά τα ακόλουθα τρία έτη ενώ δεν βρισκόταν σε άδεια άνευ αποδοχών στις Κάτω Χώρες;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 14 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι πρόσωπο που κατοικεί και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους, το οποίο λαμβάνει τρίμηνη άδεια άνευ αποδοχών και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, πρέπει να θεωρηθεί ότι ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής.
- 15 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού 1408/71, στις οποίες περιλαμβάνεται το εν λόγω άρθρο 14, παράγραφος 2, συνιστούν, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, πλήρες και ενιαίο σύστημα κανόνων σύγκρουσης, σκοπός του οποίου είναι η υπαγωγή των εργαζομένων που διακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ενός μόνον κράτους μέλους, ώστε να αποφεύγονται η σώρευση εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών και οι εξ αυτής δυνάμενες να προκύψουν περιπλοκές (απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2012, *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 16 Προς τούτο, το άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 θέτει την αρχή ότι ο ασκών μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους υπάγεται στη νομοθεσία του κράτους αυτού ακόμη και αν κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους (βλ., συναφώς, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2012, *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, σκέψη 30).
- 17 Εντούτοις, η αρχή αυτή διατυπώνεται «με την επιφύλαξη των άρθρων 14 [έως] 17» του κανονισμού 1408/71. Συγκεκριμένα, σε ορισμένες ιδιαίτερες περιπτώσεις, η ανεπιφύλακτη εφαρμογή του γενικού κανόνα του άρθρου 13, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού θα ενείχε τον κίνδυνο να μην αποτρέψει, αλλά, αντιθέτως, να δημιουργήσει, τόσο για τον εργαζόμενο όσο και για τον εργοδότη και τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, διοικητικές περιπλοκές δυνάμενες να έχουν ως

αποτέλεσμα την παρεμπόδιση άσκησης του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων που αφορά ο εν λόγω κανονισμός (απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2012, *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, σκέψη 31).

- 18 Το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ότι το πρόσωπο που ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί, αν ασκεί μέρος της δραστηριότητάς του εκεί.
- 19 Από τη διάταξη αυτή, η οποία εισάγει παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα σύνδεσης με το κράτος μέλος απασχόλησης, προκύπτει ότι η εφαρμογή της εξαρτάται από την προϋπόθεση ο ενδιαφερόμενος να ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών.
- 20 Ως εκ τούτου, περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης δύναται να υπαχθεί στο άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1408/71 μόνον εφόσον το ενδιαφερόμενο πρόσωπο που έχει λάβει πολύμηνη άδεια άνευ αποδοχών από τον εργοδότη του, ο οποίος διατηρεί τη σχέση εργασίας σε ισχύ, μπορεί να θεωρηθεί ότι, κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής, ασκεί μισθωτή δραστηριότητα κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου λαμβάνει την εν λόγω άδεια.
- 21 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο όσον αφορά την αναστολή της εργασιακής σχέσης κατά τη διάρκεια γονικής άδειας, την ιδιότητα του «εργαζομένου», υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71, έχει όποιος είναι ασφαλισμένος, έστω και κατά ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης το οποίο διαλαμβάνεται στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, τούτο δε ανεξάρτητα από την ύπαρξη εργασιακής σχέσης (απόφαση της 7ης Ιουνίου 2005, *Dodl και Oberhollenzer*, C-543/03, EU:C:2005:364, σκέψη 34).
- 22 Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, ναι μεν οι διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού, αντιθέτως προς εκείνες του τίτλου I, αναφέρονται στα άτομα που ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και όχι στους μισθωτούς ή τους μη μισθωτούς, η λογική όμως θεώρηση του προσωπικού πεδίου εφαρμογής του κανονισμού και του συστήματος των κανόνων συγκρούσεως των νόμων το οποίο αυτός προβλέπει επιτάσσει την ερμηνεία των εν λόγω όρων του τίτλου II του κανονισμού με βάση τους ορισμούς του άρθρου 1, στοιχείο α' (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 1997, *de Jaeck*, C-340/94, EU:C:1997:43, σκέψη 22, καθώς και της 30ής Ιανουαρίου 1997, *Hervein και Hervillier*, C-221/95, EU:C:1997:47, σκέψη 20).
- 23 Κατά συνέπεια, όπως ο χαρακτηρισμός ενός εργαζομένου ως μισθωτού ή ως μη μισθωτού, κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71, προκύπτει από το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στο οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος αυτός, ως «μισθωτός» και ως «μη μισθωτός δραστηριότητες», κατά την έννοια του τίτλου II του κανονισμού 1408/71, πρέπει να νοούνται οι δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται ως τέτοιες από τη νομοθεσία που ισχύει στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου ασκούνται οι δραστηριότητες αυτές (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 1997, *de Jaeck*, C-340/94, EU:C:1997:43, σκέψη 23, καθώς και της 30ής Ιανουαρίου 1997, *Hervein και Hervillier*, C-221/95, EU:C:1997:47, σκέψη 21).
- 24 Ομοίως, στο μέτρο κατά το οποίο ένα πρόσωπο διατηρεί την ιδιότητα του εργαζομένου κατά τη διάρκεια της περιόδου άδειας άνευ αποδοχών που του έχει χορηγηθεί από τον εργοδότη του, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό ασκεί μισθωτή δραστηριότητα κατά την έννοια του τίτλου II του κανονισμού 1408/71, τούτο δε παρά την αναστολή των κύριων υποχρεώσεων που απορρέουν από την οικεία εργασιακή σχέση κατά τη διάρκεια της καθορισμένης αυτής περιόδου.

- 25 Επομένως, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, όπου η εθνική νομοθεσία η οποία ισχύει στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει, κατά το αιτούν δικαστήριο, ότι πρόσωπο το οποίο λαμβάνει πολύμηνη άδεια άνευ αποδοχών εξακολουθεί να ασκεί μισθωτή δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της εν λόγω άδειας, πρέπει να θεωρηθεί ότι, ως προς την περίοδο αυτή, το οικείο πρόσωπο ασκεί μισθωτή δραστηριότητα, κατά την έννοια του τίτλου II του κανονισμού 1408/71, στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου λαμβάνει την εν λόγω άδεια.
- 26 Στην περίπτωση αυτή, αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η κατάστασή του δύναται να υπαχθεί στο άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1408/71, υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στο έδαφος του τελευταίου αυτού κράτους μέλους έχουν συνήθη και σημαντικό χαρακτήρα (βλ., συναφώς, σημερινή απόφαση X, C-570/15, σκέψη 19).
- 27 Προκειμένου να εκτιμηθεί ο συνήθης και σημαντικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων που ασκούνται στο έδαφος του τελευταίου αυτού κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, πρέπει να ληφθούν υπόψη, ειδικότερα, η διάρκεια των περιόδων δραστηριότητας και η φύση της μισθωτής εργασίας όπως τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από τα συμβατικά έγγραφα, καθώς και, ενδεχομένως, οι όντως ασκούμενες δραστηριότητες (βλ., συναφώς, σημερινή απόφαση X, C-570/15, σκέψη 21).
- 28 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει αν η μισθωτή δραστηριότητα την οποία άσκησε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στην Αυστρία κατά το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης τρίμηνο έχει συνήθη και σημαντικό χαρακτήρα, στο πλαίσιο δε της εκτίμησης αυτής είναι αδιάφορο το κατά πόσον το πρόσωπο αυτό άσκησε ή όχι τέτοια δραστηριότητα μετά την εν λόγω περίοδο.
- 29 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν ερώτημα είναι ότι το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι πρόσωπο που κατοικεί και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους, το οποίο λαμβάνει τρίμηνη άδεια άνευ αποδοχών και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, πρέπει να θεωρηθεί ότι ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου άδειας το πρόσωπο αυτό θεωρείται ότι ασκεί μισθωτή δραστηριότητα κατά τη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και ότι, αφετέρου, η δραστηριότητα που ασκείται στο έδαφος του δεύτερου κράτους μέλους έχει συνήθη και σημαντικό χαρακτήρα, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 30 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 592/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, έχει την έννοια ότι πρόσωπο που κατοικεί και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους, το οποίο λαμβάνει τρίμηνη άδεια άνευ αποδοχών και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο

έδαφος άλλου κράτους μέλους, πρέπει να θεωρηθεί ότι ασκεί κανονικά μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος δύο κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου άδειας το πρόσωπο αυτό θεωρείται ότι ασκεί μισθωτή δραστηριότητα κατά τη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και ότι, αφετέρου, η δραστηριότητα που ασκείται στο έδαφος του δεύτερου κράτους μέλους έχει συνήθη και σημαντικό χαρακτήρα, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

(υπογραφές)